

Một số giải pháp nâng cao chất lượng chuyên môn cho đội ngũ giáo viên trong trường mầm non

Nguyễn Thị Phương Ly*

*Hệ thống giáo dục Sasuke

Received: 20/2/2023; Accepted: 28/2/2023; Published: 10/3/2023

Abstract: How to help teachers to both do well in their caregiving duties and to perform well in educational activities? How can teachers still receive innovative knowledge without spending too much time and effort, without pressure on learning time, and still be effective? How do teachers see professional development as a necessary issue to help themselves and consider it a joy in work? Because of the urgent requirements in constantly improving the quality of the school, in which the decisive factor is the professional quality of the teaching staff, from which to propose some measures to improve the professional quality of students. teachers in kindergarten

Keywords: Solution, advanced

1. Đặt vấn đề

Đất nước ta đang ngày càng phát triển, trở thành nước Công nghiệp, hội nhập với cộng đồng quốc tế. Nhân tố quyết định thắng lợi của công cuộc CNH – HĐH đất nước và hội nhập quốc tế chính là con người, là nguồn lực Việt Nam được phát triển về số lượng và chất lượng trên cơ sở mặt bằng dân trí được nâng cao. Vì vậy phải chăm lo đến nguồn lực con người, chuẩn bị lớp người lao động có phẩm chất và đáp ứng yêu cầu của giai đoạn mới. Việc này không phải bắt đầu từ giáo dục phổ thông mà cần phải bắt đầu ngay từ bậc học mầm non.

Với yêu cầu đổi mới của xã hội, giáo dục cũng thay đổi không ngừng với những mục tiêu phát triển thế hệ mới năng động, tự tin, chủ động, sáng tạo. Giáo dục mầm non cũng không ngoài guồng quay ấy, luôn đổi mới, sáng tạo, lấy trẻ làm trung tâm, đổi mới phương pháp giáo dục, nâng cao chất lượng chăm sóc, áp dụng các phương pháp giáo dục hiện đại, ứng dụng công nghệ thông tin... Đó là những yêu cầu chính đáng, cấp thiết, nhưng đó cũng chính là bài toán khó cho GV khi không ngừng phải làm tốt việc đảm bảo an toàn, chăm sóc tốt các con; vừa phải tự học tập, bồi dưỡng chuyên môn; bên cạnh đó là các công việc khác của nhà trường.

Thực tế hiện nay cho thấy GV mầm non năng lực chuyên môn còn chưa đồng đều do ảnh hưởng của chất lượng đào tạo chưa đồng bộ, phương pháp đào tạo đa phần lý thuyết thiếu tính thực hành, thiếu kinh nghiệm thực tế, thiếu tính học hỏi. Đặc biệt có một số bộ phận GV mầm non thế hệ trẻ - một thế hệ trẻ trung, năng động, có nhiều đột phá sáng tạo; nhưng

cũng là một thế hệ đã có điều kiện sống tốt hơn nên trở nên bị thụ động, ỷ lại và thiếu tính kiên trì. Đây chính là một thách thức không nhỏ với người quản lý khi phải căn cứ vào năng lực của GV trong nhà trường xây dựng các kế hoạch bồi dưỡng GV, tổ chức các hoạt động chuyên môn để phát huy những điểm mạnh, khắc phục những điểm yếu từ đó có một đội ngũ GV tinh nhuệ, hiểu công việc và có năng lực chuyên môn tốt.

Vậy, làm thế nào để giúp GV vừa làm tốt nhiệm vụ chăm sóc vừa có thể thực hiện tốt các hoạt động giáo dục? Làm thế nào để GV vẫn được tiếp nhận những kiến thức đổi mới mà không tốn quá nhiều thời gian công sức, không áp lực về thời gian học tập mà vẫn đạt hiệu quả? Làm thế nào để GV coi việc bồi dưỡng chuyên môn là một vấn đề cần thiết để giúp ích cho chính bản thân và coi đó là một niềm vui trong công việc?

Chính vì những yêu cầu cấp thiết trong việc không ngừng nâng cao chất lượng của nhà trường, trong đó yếu tố quyết định là chất lượng chuyên môn của đội ngũ GV từ đó đưa ra một số biện pháp nhằm **nâng cao chất lượng chuyên môn cho đội ngũ GV** trong trường mầm non

2. Nội dung và một số giải pháp

2.1. Thực trạng về việc nâng cao chất lượng chuyên môn của các nhà trường hiện nay:

Tại hội nghị sơ kết học kỳ I với 63 giám đốc sở Giáo dục đào tạo trên toàn quốc, do Bộ giáo dục và Đào tạo tổ chức tại Hà Nội, Bộ trưởng Phùng Xuân Nhạ cho rằng : “...chất lượng GV ở bậc mầm non là một trong những nguyên nhân chính dẫn đến tình

trạng bạo hành ở các lớp học mầm non”. Cũng tại hội nghị, GS Đào Trọng Thi - nguyên Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục Thanh niên, Thiếu niên và Nhi đồng của Quốc hội cho rằng: “Trừ trẻ 5 tuổi được hỗ trợ để phổ cập, nói chung bậc học mầm non cho đến nay chưa được Hiến pháp và pháp luật Việt Nam xác định là một bậc học được ưu tiên đầu tư. Trong khi tiểu học và THCS đều xác định là cấp học phổ cập, Hiến pháp có nói tiến tới phổ cập giáo dục THPT nhưng giáo dục mầm non thì không được đề cập tới. Đây là một điều rất thiệt thòi, là một khiếm khuyết, cần phải bổ sung ngay trong những văn bản pháp luật quan trọng nhất...” (baomoi.com)

GV mầm non hiện nay phải đối mặt với nhiều thách thức như:

Yêu cầu đổi mới, không ngừng nâng cao chất lượng giáo dục

Thời gian làm việc dài

Lương và chế độ thấp ảnh hưởng tới cuộc sống

Áp lực từ phía phụ huynh trong việc chăm sóc và giáo dục trẻ

Áp lực từ xã hội khi vẫn còn có những GV chưa thực sự có trách nhiệm, gây ảnh hưởng tới ngành giáo dục nói chung

Đội ngũ GV trong trường mầm non cũng không tránh khỏi những thách thức này. Bên cạnh đó, hiện nay có những GV nhiệt tình, tâm huyết, có trách nhiệm trong công việc thì còn một bộ phận GV chưa thực sự gắn bó và yêu thương trẻ, không chịu cố gắng nỗ lực học tập để nâng cao trình độ chuyên môn. Tình trạng GV bỏ nghề, chán nghề cũng gây ảnh hưởng không nhỏ tới hoạt động cũng như chất lượng đào tạo chuyên môn trong nhà trường. Bên cạnh đó cũng có nhiều vấn đề khó khăn mà nhiều nhà trường gặp phải như:

- Chất lượng đào tạo của GV không đồng đều, phương pháp đào tạo của các trường thiếu sự thống nhất.

- Đội ngũ GV đa phần còn thiếu kinh nghiệm trong việc thiết kế chương trình, xây dựng kế hoạch, tổ chức các hoạt động

- Thời gian làm việc của GV đa phần là trực tiếp trên trẻ, thời gian làm việc dài gây khó khăn trong việc tham gia các hoạt động đào tạo chuyên môn, tự học tập nâng cao trình độ của đội ngũ GV

- Khả năng ứng dụng CNTT trong việc nâng cao trình độ chuyên môn của GV còn nhiều hạn chế

- GV còn nhiều biến động do thai sản, chưa thực sự gắn bó với nghề, với trường gây khó khăn khi đào tạo chuyên môn nâng cao theo từng năm

2.2. Một số giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao chất lượng chuyên môn cho đội ngũ GV trong trường mầm non

2.2.1. Xây dựng hiệu quả kế hoạch bồi dưỡng chuyên môn

Để nâng cao được chất lượng chuyên môn của GV không thể giải quyết ngắn gọn trong một vài buổi học mà cần có một lộ trình dài theo suốt một năm học với từng giai đoạn để từng bước nâng cao năng lực GV. Vì vậy, ngay từ cuối năm học trước người quản lý cần nghiên cứu, tìm những điểm còn yếu về chuyên môn của đội ngũ để xây dựng kế hoạch bồi dưỡng chuyên môn cho năm học sau.

Do GV mầm non thời gian bồi dưỡng tập trung ít vì còn bận rộn các công việc ở lớp nên thời gian tập trung cần bố trí vào tháng 6,7, các tháng còn lại trong năm chia nhỏ thành các buổi tập trung bồi dưỡng theo nhóm, theo từng phân môn, hoặc tập trung vào các thứ 7 hàng tuần. Kế hoạch bồi dưỡng đi từ những nội dung cơ bản, trọng tâm, cần thiết nhất, sau đó mới mở rộng các nội dung bồi dưỡng kỹ năng chuyên sâu như hệ thống phương pháp, giáo dục kỹ năng hay giáo dục đạo đức nhà giáo cho đội ngũ GV, hệ thống cách quản lý hồ sơ sổ sách. Sau khi hệ thống phần cứng các nội dung cơ bản, các hoạt động khác như tổ chức hoạt động góc, ngoài trời hay các hoạt động mở rộng phương pháp như làm bài tập tư duy

2.2.2. Phân loại các đối tượng để bồi dưỡng chuyên môn

GV mầm non khi giảng dạy, chăm sóc cho trẻ, điều đầu tiên phải nắm được nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức của các hoạt động đó. Phương pháp giáo dục mầm non về cơ bản đều có sự thống nhất chung. Sự sáng tạo của mỗi GV nằm ở nội dung và hình thức tổ chức của mỗi hoạt động. Muốn nâng cao chất lượng chuyên môn, nếu chỉ quanh quẩn với các hoạt động khô cứng, na ná giống nhau, diễn ra lặp đi lặp lại chỉ thay đổi về nội dung thì sẽ khiến cho trẻ cảm thấy nhàm chán, không hứng thú với tiết học. Nhưng nếu GV không nắm được phương pháp cơ bản thì các hoạt động sẽ trở nên lộn xộn, không xác định được mục tiêu và hiệu quả giáo dục trên trẻ.

Để việc bồi dưỡng chuyên môn có hiệu quả, nên phân loại theo từng hoạt động để tiến hành bồi dưỡng. Mỗi lĩnh vực được tách thành các nội dung bồi dưỡng riêng biệt, và hệ thống cùng 1 phân môn cho cả 4 độ tuổi. Cách làm như sau:

**Bước 1:* Tổng hợp tài liệu, hệ thống phương pháp khung của từng hoạt động học: Căn cứ vào các hướng dẫn, các văn bản chỉ đạo của sở, của phòng,

tôi xây dựng phần cơ bản của mỗi phương pháp sau đó photo chuyển tới GV đọc và so sánh trước khi tham dự bồi dưỡng chuyên môn

**Bước 2:* Tổ chức bồi dưỡng chuyên môn theo từng hoạt động học và lập bảng so sánh với cả 4 độ tuổi, số sánh các phương pháp - hình thức tổ chức khác nhau của từng độ tuổi, của từng nội dung dạy học như: Sự khác nhau của toán tiết 1 và tiết 2; Văn học: trẻ đã biết – chưa biết; Tạo hình: tiết mẫu – đề tài...

**Bước 3:* Tiến hành cho GV tự lên giáo án theo nhóm, từng độ tuổi. Sau khi hệ thống lại phương pháp cơ bản, GV sẽ lựa chọn một bài cụ thể để lên phần khung giáo án. Điều này giúp GV củng cố phương pháp và ứng dụng phương pháp vào trong thực tế. Đặc biệt với yêu cầu đổi mới hiện nay các giáo án đều được đẩy cao tính ứng dụng thực tế và các hoạt động trải nghiệm của trẻ. Các giáo án sau khi các nhóm hoàn thiện sẽ giới thiệu cho toàn trường nghe và góp ý. Những giáo án hay sẽ được lựa chọn và tổ chức thành các tiết chuyên đề

2.2.3. Tăng cường công tác kiểm tra định kỳ, đột xuất

Kiểm tra là để nắm bắt những mặt được và chưa được, chứ không phải kiểm tra là để bắt lỗi, để trừ vào thi đua. Chính vì vậy, việc kiểm tra là một hoạt động thường xuyên hàng ngày, nhằm tập cho GV thói quen coi việc kiểm tra hay dự giờ đột xuất là một chuyện bình thường, từ đó bất cứ lúc nào GV cũng phải thực hiện đầy đủ và nghiêm túc các kế hoạch đề ra.

Để giúp GV nâng cao chất lượng chuyên môn, nhưng không bị áp lực để có được các giờ dạy tốt, trước hết cần hướng dẫn GV thực hiện tốt các kế hoạch giáo dục của từng tháng, tập trung vào các hoạt động khó như hoạt động khám phá, làm quen với toán. GV trước 1 tháng soạn giáo án – gửi về tổ chuyên môn, giữa tháng sẽ thống nhất góp ý chuyên môn, các ý kiến sẽ bổ sung để GV kịp thời chỉnh sửa và chuẩn bị cho tiết dạy của tháng sau. Đồ dùng phục vụ cho giảng dạy, tránh đồ dùng thừa thãi, không hiệu quả. Định hướng GV tập trung theo nhóm, làm các nhóm đồ dùng chung để phục vụ lâu dài cho các hoạt động của các lớp như: Tranh minh họa thơ, truyện, rối tay, đồ dùng dụng cụ thể chất, nhạc beat các bài hát, đồ dùng học toán.... Với cách làm này, GV luôn có sẵn đồ dùng để dạy mà không phải lo lắng một mình phải chuẩn bị rất vất vả

Để nâng cao chất lượng thực tế, tăng cường dự giờ kiểm tra đột xuất để rút kinh nghiệm cho GV. Ở đây, các hoạt động dự giờ không phải là để đánh giá

– phê bình GV mà là để tìm ra những điểm còn thiếu để từ đó khắc phục. Việc dự giờ có thể độc lập hoặc cùng với tổ trưởng, khối trưởng hoặc các GV trong khối. Sau mỗi giờ dự, sẽ cùng nhau góp ý và đưa ra những đề xuất chỉnh sửa phù hợp hơn. Các nội dung thống nhất đều được ghi chép và tập hợp thành bộ tài liệu chuyên môn phục vụ cho những năm học sau. Việc kiểm tra thường xuyên, nhắc nhở kịp thời trong các hoạt động chăm sóc nuôi dưỡng và các hoạt động khác của trẻ cũng được thực hiện hàng ngày để từng bước nâng cao kỹ năng và chất lượng tổ chức của đội ngũ GV.

Hoạt động kiểm tra định kỳ được lập kế hoạch từ trước để kiểm tra đánh giá năng lực GV theo từng năm học. Hoạt động kiểm tra này bao gồm: Kiểm tra chuyên đề (từng mặt) và kiểm tra toàn diện. Với các hoạt động này, GV được báo trước để chuẩn bị. Nội dung bao gồm kiểm tra hoạt động giáo dục, chăm sóc; kiểm tra hồ sơ sổ sách và đánh giá chất lượng của GV.

3. Kết luận

Vai trò của GV mầm non trong xã hội không chỉ là người dạy học, quản thúc chăm lo bữa ăn giấc ngủ cho các em nhỏ mà còn là người uơm mầm trí tuệ, khai sáng tài năng. Với tình yêu thương và nhân cách cao đẹp của mình, các cô giáo mầm non sẽ đào tạo ra những con người không chỉ giỏi giang trí tuệ mà còn có nhận thức tính cách tốt. Chính vì những điều này, GV mầm non luôn phải không ngừng bồi dưỡng tự nâng cao trình độ chuyên môn để có thể thực hiện thật tốt việc chăm sóc và nuôi dưỡng những thế hệ tương lai của đất nước

Mỗi GV có năng lực, ý thức trách nhiệm tốt sẽ giúp, chất lượng chăm sóc giáo dục của nhà trường ngày càng được nâng cao. Không ngừng đổi mới, sáng tạo để đưa ra những biện pháp nâng cao chất lượng chuyên môn cho GV chính là một nhiệm vụ quan trọng nhiệm vụ quan trọng nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng của nhà trường

Tài liệu tham khảo

1. Quy chế nuôi dạy trẻ (Quyết định 39/QĐ-UB ban hành ngày 22/4/1984 của Ủy ban bảo vệ bà mẹ và trẻ em trung ương)

2. Điều lệ trường mầm non (Ban hành kèm theo quyết định số 52/2020/TT-BGDĐT ngày 31/12/2020 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT)

3. Chương trình giáo dục mầm non (Văn bản hợp nhất số 01/VBHN-BGDĐT ngày 13/4/2021 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT)